

ranța, cu care privesc elu angagiamele de reformă ale guvernului, precum și cauza că ministrul Szapáry a declarat, că nu voesc să încep reformele prin revisuirea legii electorale.

*

In Sârbia se petrecu lucruri slabe. Tote relele, ce-au năpădit asupra acestei țări sunt pricinuite de fostul rege Milanu, care a abdisu la tronul înainte de asta cu câțiva ani. Este scitutu, că in urma scrisorii de abdicare a lui Milanu s'a adus un proiectu de lege, prin care elu este scos din tote legaturile cu statul sârbesc, fără de a pretinde nici o despăgubire. Opoziția sârbescă, ca și presa a bănuitu pe regența cu ore care lucrul ascunde. Ou tote, că președintele scupștinei, Pasiof, a declarat, că Milanu n'a pășitu cu nici o pretensiune față cu țera, totuși in sinulu regenței a isbunitu unu conflictu care tradăză totu. Telegrafulu aduce scirea, că generalulu Belimarkovic și-a datu dimisiunea in mânil regentulu Risticu, der acesta nu i-a primitu. Causa dimisiunei lui Belimarkovic este adesa căuta intr'o epistolă a lui Milanu adresată regentulu Risticu, in care cere o despăgubire ultimă de unu milionu de franci. Risticu mult timp a ținutu in secretu epistola acesta până in urma urmelor a descoperit'u. Epistola portă data: Parisu, 1 Martie 1892, și se dice in ea, că Risticu s'fi cătu se pôte mai tănuitu. In urma descoperirei acesteia Belimarkovic a declarat, că provocă pe intregu corpulu ofiterescu sârbu să protesteze in contra pretensiunei lui Milanu, apoi și-a datu din nou dimisiunea. Cea mai nouă telegramă din Belgrad anunță, că in Martie d. s'a hotărîtu, ca scupștina, să se inohidă in 15 Aprilie, er decă până atuncu orisa in regență va mai dura, atuncu in Maiu să se convôce marea scupștină, ca să alégă unu altu regentu in locul lui Belimarkovic.

*

Organulu oficiosu alu reuniunei de binefacere slave anunță, că in Maiu a. c. va sârbători cu mare pompă, in Tocoacov și in alte orașe dela granița galițiană, jubileulu de 900 ani alu inființării celei dintău episcopii ortodoxe rusesce. Organulu amintitu spune, că la sârbătorea acesta, vor fi invitați mulți dintre Cehii tineri, Sârbu, Croați, Muntenegreni și Ruteni din Galiția. Inregistrand scirea acesta foia vienesă „N. fr. Presse“ dice, că i s'ar pără că din incidentulu acesta se voru face demonstrațiuni anticatolice și contra Austro-Ungariei.

SCIRILE ȚILEI.

— 21 Martie. (2 Aprilie)

Jubileulu încoronării. In Budapesta s'a începută deja mișcarea pentru jubileulu de încoronare alu M. Sale monarhului, ca rege alu Ungariei. In 8 Iulie se implinescu 25 ani, de când in Buda și a pusu corôna de rege domnitorulu Franciscu Iosifu I.

—x—

Academia română și serbarea lui Columb. Academia română fiindu invitată să participe la serbarea pentru alu 4-lea centenaru dela descoperirea Americii, ce se va ține in Italia, a votatu următorulu tectu scrisu pe pergamentu:

„Colonii dela Dunăre ai marelui împăratu Traianu, reprezentati pe acestă foie de Academia română, salută a patru sută aniversară a lui Cristof Columb, unulu din geniurile cele mai sublime și uréză ginte latine de a rodi in toti timpii mulți Columbi, ca să se așternă nouă căi de fericire și de lumină pentru nemulu omenescu“.

Bucurescu, 6/18 Martie 1892.

Carol. Ferdinandu. Ioanu Ghica. D. A. Sturdza. B. P. Hasdeu. P. S. Aurelianu. George Sionu. I. C. Negruzzi. George Barițiu. C. Caragiani. Dr. I. Felix. Gr. G. Tocilescu. Iosifu Vulcanu. Fl. Porcius. Gr. Ștefănescu. Nich. Quintescu. V. A. Urechia. G. Cobălcescu. St. Fălcoianu.

—x—

Originea teatrului in România. Cetim in „Românulu“: Să scie, că societatea geografică română, va publica din inițiativa luată de M. S. Regele, unu opu care va fi de mare interesu pentru ori și cine. El vorba de *Patria română*, opera ce va conține de tote, ca unu felu de enciclopedie, ce va trata de tote relativu la istoria, sciințele, teatrulu, musica, economiile, finanțele, viața socială a României. In acestu scopu, au început a se aduna manuscrise cu privire la acestă monumentală lucrare. S'au depus până acuma vr'o patru manuscrise; între acestea se află și unulu alu d-lui Teodoru Burada, cunoscutulu publicist și profesorulu conservatorulu de musică din Iași, manuscrisu intitulatu *Originea teatrului in România*. In acestă lucrare se află menționata existența unui teatru in Bucurescu și Iași mai de sub domnia lui Vasile Lupu Vodă și Mateiu Basarabu. Pe urmă d. Burada după grele și ostenitoare cercetări a mai găsit și unu manuscrisu alu unei drame române, datată din anul 1778, intitulată: „*Tărea capului lui Gri-*

gore Ghika Voevodă.“ Acestă dramă a fostu găsită in biblioteca Episcopiei din Oradia mare. Cetirea acesteia importante lucrări se va face in cursulu săptămănei viitoare, in fața membrilor societății geografice.

—x—

Columna lui Traianu in Bucurescu. Guvernulu român are dorința ca să se ridice in capitală, reproducă in bronzu, *Columna lui Traianu*. Acestă reproducere ar costa 800 mii de lei. Statulu ar contribui cu suma de 200 mii lei, er restulu se va stringe prin subscripțiune publică. E vorba să se formeze unu comitetu compus din 20—25 persoane fără deosebire de culôre politică, care să organizeze subscripțiunea și aducerea la unu bunu sfârșitu a acestui mărețu proiectu.

—x—

Comună pustie prin focu. Se scrie din *Almașulu-de-sus*, că in zilele trecute s'a iscatu acolo unu mare focu, care a prefăcutu in ruine și cenușă cea mai mare parte a comunei. In câteva ore au ars 60 de case și 71 de edificii economice, până in pământu. Comuna are 500 locuitori, dintre cari mai bine 400 au rămasu fără casă și masă. Se dice că foculu mătura, c'o putere elementară, rënduri intregi de case și străđi, nescăpându decătu câteva case între cari locuința preotulu, școlă și biserica. Paguba se urocă la 40—50,000 florini. Miseria celor arși e mare.

—x—

Din comitatulu Târnavei micu ne scrie unu economu român, că elu e încântatu de frumosulu avântu, ce a luatu in anii din urma comuna Lunca. La stăruința tinerulu preotu Ștefanu Lita, s'a ridicatu léfa învățatorulu dela 80 la 200 fl., s'a plătitu o datoriă mare, contrasă cu ocazia edificării bisericei, in 1884, s'a edificatu o școlă frumoasă de piatră și s'a provăduțu cu rechisitele de lipsă, etc. etc. Tote acestea s'au întâmplatu in timpulu de abia 6—7 ani și sunt rezultatele conducerei consciințioase a d-lui preotu St. Lita, care s'a scitutu face vrednicu de increderea bunulu său poporu.

—x—

Români transcarpatini. Sub titulu acesta d-lu A. D. Xenopolu a ținutu o conferență in sala noului Ateneu din Bucurescu. Unu publicu numerosu a ascultat pe conferențiaru, care vorbi despre Români din Transilvania, légănul românismulu. D-lu Xenopolu arată suferințele, ce le îndurăm noi Români din Transilvania și Ungaria din partea Ungurilor. Conferențiarulu salută Liga, care e chiamată a ușura aceste suferințe, conjurându pe toti să îmbrățișeze caussa

ei. D-lu Xenopolu dice, că decă n'ar fi Români din Transilvania, Ungaria, Bucovina, Basarabia, Macedonia etc., România ar peri. Viitorulu și existența unei națiuni e cu atâtu mai asigurată și mai durabilă cu câtu se rađimă pe base mai estinse și mai solide.

—x—

Jubileulu de 25 ani alu „Convorbirilor literari“. Cetim in „Constituționalu“: Numérulu jubilaru cu care „Convorbirile literare“ își implinescu 25 de ani, sub conducerea d-lui Iacobu Negruzzi și care trebuia să apară la 1 Martie trecut. A întârziatu din cauza cunoscutei greve a lucrătorilor tipografi. Volumulu, pe câtu aflăm va fi multu mai mare de câtu se proiectase. De unde se credea întâiu, că elu va fi de 12 coli, apoi de 14, și pe urmă de 18, acum aflăm că va cuprinde celu puțin 21 de coli. Elu va fi tipăritu cu deosebire îngrijire și pus in vânzare ca volumu separat, er abonatii ilu voru primi fără nici unu adaosu de plată. Din vechii colaboratori la care directorulu s'a adresatu, a răspuns unu numérulu așa de mare, încătu scrisorile venite mai târziu, afară din cale voluminoase, nu voru mai puté încăpé, in numérulu jubilaru, ci voru fi publicate in alte numere posterioare. Vestea răspândită de câte-va jurnale, că acestă revistă, cea mai veche din tote revistele române, va înceta, este cu totulu neintemeiată. Convorbirile voru continua ca și in trecut, după cum suntemu bine informați. Numérulu jubilaru va fi ore-cum unu resumatu alu întregi literaturu române de 25 de ani și prin urmare din tote punctele de vedere interesantă.

—x—

Diferita. Din Valea Jiului ni-se scrie, că in comuna Bărbătenii de susu bântue de vre-o 15 zile diferita in dimensiuni îngrozitoare. S'au ivitu până acum 30 casuri de mörte, între cari chiar și tineri in vârstă de 25 ani. Semne de a înceta bóla nu sunt și, lucru revoltătoru, autoritățile civile nu se prea interesază de a pune stavilă primejdiei; mediculu de cerou, după cum ni-se scrie, abia in două rënduri s'a prezentatu la fața loculu. — Frunțașii din acea comună ar trebui numai decătu să denunțe neglijența acesta locurilor mai inalte.

—x—

Sfântulu sinodu alu României, cumu cetim in foile din Bucurescu, se va întruni in sesiune de primăveră, îndată după sârbătorile Paștilor.

—x—

Copilulu monstru. Din părțile Oradiei mari ni-se scrie, că in comuna Orvenișu (B. Örvényes.) o ténără femeă, in etate

mai bine-i pare. Și éca așa ni-a fostu umblarea cu plugulu in anul acela.

D'apoi cu smintănitulu óleloru ce calamandrosu făceam!

Când punea mama laptele la prinsu, eu, fiă postu, fiă cășlegi, de pe a doua și începeam a lînchi grosiorulu de pe de-asupra óleloru; și totu așa in tote zilele, până ce damu de chișlegu. Și când căuta mama să smintănescă ólele, smintănesc Smărăndă, decă ai ce.... Pôte c'au luatu strigóicele mana dela vaci, mămuoăi, diceam eu șeqëndu incinohitu și cu limba scós'afară dinaintea mamei, josu, lângă óle.

— Dómne, prinde-lu-voiu strigoifulu ceta odată la óla cu smintăna, dicea mama uitându-se lungu la mine, ș'apoi lasu! Nănașa din grindă are să-i soie, de nu l'orú puté scóte din mâna mea totu nemulu strigoiloru și alu strigóicelorú din lume.... Se cunoșce elu strigoifulu, care a măncațu smintăna, de pe limbă... Uritu m'a fostu in viața, mea omblă... clénu și lingău, dreptu să-ți spunu dragulu mamei; și să scii dela mine, că Dumneșeu n'ajută celui care umblă cu furțigău, fie lucru de purtat, fie de a măncațu, fie ori-ce de ce-a fi.

Ei apoi! unde-o plesnesce mama și unde crapă, diceu eu in gândulu meu, că dor totu nu eramu așa de prostu până pe-acolo, să nu pricepu atăta lucru. D'apoi cu moșu Chiorpecu ciubotarulu, megiesulu nostru, ce necăzú aveam; ba adecă, dreptu vorbindu, elu avea necăzú cu mine; căci una, două, mă duceam la omu și-lu totu sucăleam să-mi dea curele, ca să-mi facu biciu. Și cele mai de multe-ori găsiam pe moșu Chiorpecu rábuind ciubotele cu dohotu de celu bunu, care face pelea móle cum e bumbaculu. Și decă vedea omulu și vedea, că nu se pôte descotorosi de mine cu vorbe, mă lua frumuselú de bárbiă cu mâna stângă, er cu cea dreptă muia feleștioculu in strachina cu dohotu, și-mi tragea unu puin de rábuială ca aceea, pe la botu, de-i buinea risulu pe toti ucenicii din ciubotarie. Și când imi da drumulu, mă duceam totu intr'o fugă acasă la mama, plângendu și stupidulu in drepta și in stanga.

— Uite, mamă, Chiorpeulu draoulu, ce m'a făcutu!

— Dómne, par' că l'am învățatu eu, dicea mama cu părere de bine; am să-lu cinstescu, qđu așa, când l'oiu întâlni;

că șeqi lipcă unde te duci și scoți sufletulu din omu cu obrășnicile, tale ușernicu ce ești!

Decă auđiamu așa, mă spălamu binișorú pe la gură, și-mi căutam de nevoiă... Și cum uitam cu oada, fuga er la moșu Chiorpecu după curele; și elu când mă vedea intrându pe ușă, imi dicea cu chefu: „he, he! bine ai venitú, nepurcele!“ Și er mă rábuia, făcădu-mé de risu; și eu er fugeam acasă, plângendu, stupidulu și blăstămandulu; și mama avea de chinu cu mine din pricina asta.

— Of! de-ar veni érna, să te mai dau odată la școlă undeva, dicea mama, și să ceru dascălulu, să-mi dea numai pielea și ciolanele de pe tine.

Odată, véra, aprópe de Moșu, mă furizeșu din casă și mă ducu qđu miađă-mare, la moșu Vasile, fratele tatei celú mai mare, să furu nisce cireșe; căci numai la densulu și încă la vr'o două locuri din satu era câte unu cireșu vaticu, care se cocea-pălea de Dumineca-Mare. Și mă chitescu eu in mine, cum s'o dau, ca să nu mă prindă. Intru mai întâiu in casa omulu și mă facu a cere pe Iónu, să ne ducem la scăldatu.

— Nu-i acasă Iónu, dice mătusa Mărióra; s'a dusu cu moșu-téu Vasile, sub cetate, la o chiua din Codreni, s'aducă nisce sumani.

Căci trebuie să vé spunu, că la Humulești torcu și fetele și băieții, și se facu multe gíguri de sumani, și lái și de notenu, care se vëndu și panurá și cusute; in acolo pe locu, la negustori armeni, veniți inadinsu din alte téguri: Focșani, Bacău, Romanu, Tergu-Frumosu și de pe aiurea, precum și pe la iarmaróce in tote părțile. Cu asta se hrănescu mai multu Humuleștenii, rádași fără pământuru, și cu negustoria din picóire; vite, cai, porcú, oi, brândă, lăna, oloiu, sare și făină de păpușoiu; sumane mari, genunchere și sârdace; țari, bernevicu, cămeșóie, láicere și scorturi in florite; ștergare de burangicu alese și alte lucruri, ce le duceau Lunca in tégulu de vânzare, séu Joia pe la mănăstirile de maice, cărora le vine cam peste mână tégulu.

Apoi dér mai rămăi sântósă, mătusa Mărióra! Vorba de dinióra; și-mi pare réu, că nu-i véru Ionu acasă; că tare-ai fi avutú plăcere să ne scăldamú împreună... Dér in gândulu meu șoi

de 23 ani, a născut la 7 (19) Martie c. o copilă cu două capete; pe amândouă capetele se vedea forma unor căciuli de pompieri; picioarele îi erau ca la urs, la obraz era grasă și roșie ca piparca.

—x—

O capră cu 5 ieși. În aceeași comună, Orvenișu, o capră a fătut în primăvara acasta 5 ieși de-odată; trei dintre aceștia erau de gen masculin, ér doi de cel feminin. Indată ce a fătut, capra a murit și după ea apoi au murit și ieșii.

—x—

Asociațiunea meseriașilor români din Brașov își va ține adunarea generală mâne după prânzu la 3 ore p. m. în sala de desemnă a gimnasiunii române din loc. Toți membri și amicii scopurilor Asociațiunii sunt invitați a lua parte la acasta adunare.

—x—

De ce s'a impușcatu Geza Eötvös? Foile unguresci aducă soirea, că deputatul Géza Eötvös, care s'a pușcatu zilele trecute, a făcut-o pentru că pe totă averea lui mișcătoare și nemișcătoare au pus sequestru. Elu trebuia să dea socotă despre 21,000 fl. bani de-ai comitatului Peștei, dér acasta n'a făcut-o, séu și deca a făcut-o s'a folosit de chitanțe false.

—x—

Societatea „Transilvania“ pentru ajutorul studeenților Români din țerile de peste Carpați, va ține întâia Adunare generală, în ziua de Duminecă 22 Martie 1892 în Bucuresci.

—x—

O măsură militară română potrivită. D-lu generalu Lahovary, ministru de resbelu, a luat nimerita măsură ca pe viitoru comandantii de corpuri de armată să fie generali de divizie. În acastu scopu a și prevădutu în noulu budgetu încă două locuri de generali de divizie. De asemenea și șeful Statului majoru alu armatei va avé gradulu de generalu de divizie. Totu prin noulu budgetu s'au prevădutu două locuri de generali de brigadă pentru comandamentele permanente de cavalerie.

—x—

Mare focu. Se serie din Tecuciu (România) că acolo a isbunitu alaltăieri nopte unu mare focu, care a prefăcutu în ruine 15 case din strada mare. Casele arse erau de-ale meșterșugarilor.

—x—

Sfințirea oficială a capelei române din Parisu, se va face în primile zile ale lunei Maiu. Sfințirea se va face de I. P. S. S. Mitropolitul Primatu alu României.

—x—

Prigonirea Jidovilor în Rusia încă n'a încetată. Intr'o sinagogă din Nova-Devorb erau adunați 150 Jidovi, cari tocmai pe când se rugau, năvăli asupra lor o cetă de ostași beți. Se presentă poliția, ca să facă ordine, și despre cele întemplate să raporteze generalulu Gurco. Acesta însă nu dădu ascultare raportulu poliției, ci celui alu ostașilor, cari susținură, că au fostu atacați de Jidani. Toți Jidanii acusați de ostași au fostu trimiși la Siberia, ér o parte din ei au scăpatu de osenda acasta, fugind și emigrând.

—x—

Rotschild și săracii din Parisu. Se serie din Parisu, că baronulu Alphons Rotschild, care pörtă doliu din incidentulu morții fiicei sale, dôamna Albertu de Rotschild, a împărțitu săracilor din Parisu, dreptu poménă o sumă de 50,000 franci.

—x—

Afacerea Belcev. Diarul oficiosu bulgaru „Svoboda“, anunță, că procesulu în contra ucigașiloru ministrulu Belcev se va începe în zilele dintăiu ale lunei lui Aprilie. Încă nu se scie, că procesulu va veni înaintea curții cu juratu séu înaintea unui consiliu de resboiu. Actulu de acusațiune, care încă nu e pe deplin terminat, cuprinde mai mulți acusați, între cari colonelulu Kissoff și fostulu ministru bulgaru Karavelov și Orchovcoff.

—x—

Esportulu granelor rusesci. Se telegrafiază din Petersburgu: Opiria esportulu fainei și a grăului în porturile Mării Negre și Mării Azov s'a ridicat cu condițiune, ca exploratorii să introducă echivalentulu în fainuri și grăuri străine. Cererea de a ridica opiria esportulu ovésului din districtulu Archangelu a fostu respinsă de ministru, de și a constatatu abundența acestui produsu în districtu. Deliberările asupra autorizației de a esporta ovésulu prin porturile Mării Baltice s'au amănatu până la deschiderea navigației. Unu ucasă imperialu impune companiiloru de drumuri de feru obligațiunea de a supune numirile amplașiloru lor superiori aprobării ministrulu căilor și comunicațiilor.

—x—

Spânzuratulu. Ađi diminéta a fostu aflatu spânzuratulu în locuința sa din ulița neğră croitorulu Simota. Causa se crede a fi defandare de bani.

NECROLOGU. Gabrielu Mihalyi de Apșia, subjude reg., în urma unui morbu îndelungat a răposat la 29 Martie n. c. în etate de 44 ani. Lu jălescă intristații séi frați: Iuliu, Petru, Victoră, Ioan

um și surorile Helena véd. Várady și Maria véd. Hosszu.

*

Alexandrina D. R. Cordescu, scția d-lui D. R. Cordescu, directorulu și fundatorulu liceulu „Lumina“ din Bucuresci, a răposat la 3 Martie v. c. în etate de 41 de ani. Despre răposata, ni-se scie, că a fostu o femeie virtuosă și se bucura de multă stimă și iubire înaintea cunoscuților séi. La înormentarea ei a luat parte unu publicu numeros și mulți să grăbiră a-i împodobi sicriulu cu cununii de flori. În discursulu séu funebru, d-lu I. Otescu, directorulu gimnasiunii „Mihaiu Bravulu“ din Bucuresci, arată în vii coloru vrednicia răposatei, care a fostu o mamă devotată nu numai pentru cei 7 fi ai séi, ci și pentru mulțimea de elevi din institutululu „Lumina“, pe cari îi ingrigia cu adevărată iubire de mamă. Alu doilea discursu funebru l'a rostitu d-lu Iuliu I. Roșca, care de asemenea ilustra vrednicia și stima cea mare, de care se bucura răposata înaintea tuturor celor ce o cunoseau.

Fiă-le țeriuă ușoră!

Maghiarisarea numelor.

În nici o țeră din lume nu se face atâta abusu și atâta batjocură cu schimbarea numelor ca în „fericitulu globu ungurescu“.

Foia oficiosu ungurescu publică și de și liste de maghiarisări de nume, ba în timpulu din urmă s'a făcutu și o statistică despre acestu nou soi de maghiarisare. Din statistica acasta se vede, că în cursulu anulu trecut și-au maghiarisat numele 1000 de persoane. Decă vomu avé în vedere că mai tôte acestea persoane sunt capu de familie, atunci putemu da ca sigură cifra de 5—6000 de maghiarisări de nume pe an.

Nemulu lui Arpad, așa déră, s'ar fi înmulțitu și întărit în decursulu anulu 1891 cu 5—6000 rățăciți străini, cari au mai preferit, pentru interese mârșave și josnice, aș schimbă numele pe unguresce.

Pentru Maghiari schimbările acestea de nume constituie o viață bucură și mulțumire, căci își dicu ei: maghiarisarea acasta nu e altceva decât o totală contopire a elementelor străine în elementulu nostru ungurescu; este unu procesu de asimilare în simțeminte și în limbă, este o desăvârșită lăpădare, a celui ce-și maghiarisază numele, de rasa și naționalitatea sa, ér pentru noi acestu procesu constituie o forță numerică însemnată și o mare crescere a puterii morale a „națiunei.“

Cu tôte rezultatele aceste inchipuite, totuși urmașii lui Arpad nu sunt mulțumiți cu starea factică a lucrurilor în ce privese maghiarisarea numelor. Nu sunt mulțumiți mai ales, căci dicu ei o mare parte a familiilor maghiare pörtă nume streine și cu deosebire clerulu catolicu dă unu mare contingentu de nume streine în „oceanulu“ maghiarimei. După clerulu catolicu, dicu aciași, vine profesoria, diintre care abia 15% pörtă nume adevăratu maghiare.

Ocupându-se de cestiunea acasta o foie ungurescu din Clușiu constată „cu multă durere“, că în întregu Ardélulu nu s'au făcutu în anul trecut decât 27 maghiarisări de nume, diintre cari contingentulu cel mai mare l'a datu, ocotiții guvernulu ungurescu, perciunații diu seminția lui Levi.

Față cu acasta „tristă“ stare de lucruri, dice poménita foie, nu mai putemu sta în nelucrare. Trebuie să urmăm esemplulu capitalei unguresci, adecă să înființăm o „reuniune de maghiarisare a numelor.“ Chiămarea acestei reuniuni ar fi a porni o propagandă de maghiarisare a numelor.... Numele istorice însă trebuiesc cruțate (Nu le place șovinistiloru ca Șloim și Itig să-și ia numele de Rakoczi, Bethlen, Eszterházy etc. — Red.) astfel de reuniune, dice foie ungurescu, ar puté să se înființeze pentru Ardélu în Clușiu și mai ales printre Jidovi (Printre alții nici că s'ar puté — Red.) ar face mari isprăvi, fiindcă ei sunt mai aplecați (la părere — Red.) a se contopi în elementulu ungurescu.

Pentru ca reuniunea acasta să aibă rezultate mai sigure și basă mai puternică în societate, jupăni dela „Erdélyi Hirado“ cred, că comitetulu drăguțulu de „Kultur-egylet“ ar trebui să ia inițiativa care s'ar efeptui, atunci mulțimea de tulu lui „contopitoru.“ Decă acasta mișcare s'ar efeptui, atunci mulțimea de nume străine ar scăde. Societății geografice unguresci, în frunte cu faimosulu Noposa, i-a succesu să introducă în hartele (mape) militare numirea ungurescu a comunelor; de ce nu i-ar succede și proiectatei reuniuni să maghiarizeze numele (Jidoviloru — Red.) în timpu scurtu?

Aceste sunt, în liniamente generale, teoriile scalciate ale foiei unguresci, care nu pentru întâia oră și-a prădatu negrele și hărtia pentru astfel de bazaconii șoviniști. De altfel noi îi dorim succesu, ca cel puțin o sutuliță de percinați să câștige pe an pentru schimbarea numelor, ca să aibă cu ce se mândri la serbarea milleniului.

c'am nimerit-o? bine că nu-su acasă; și de n'ar veni degrabă și mai bine ar fi....

Și scurtă și cuprinđătoru; sărutu mâna mătușei, luându-mi ziua bună, ca unu băiat de trebă, esu din casă cu chipu că mă ducă la scaldat, mă șupurescu pe unde pot și când colu mă tredescu în ciresulu femeii, și începă a cărăbani la cireșe în sinu, crude, cöpte, cum se găsiu. Și cum eram ingrijit și mă sileam să facu ce-oiu face mai degrabă, ecă mătușa Măriora c'o jordiă în mână, la tulpina ciresului!

— Dér bine ghiavole, aci și-i scaldatul? dise ea, cu ochii holbați la mine; scoboră-te jos, tálharule, că te-oiu iuvéța eu! Dér cum se te cobor, căci josu era prăpădeni! Decă vede ea și vede, că nu mă dau, zvărr! de vr-o două, trei-ori cu bulgări în mine, dér nu mă chitesce. Apoi începe a se aburoa pe ciresu în sus, dicendú: „Stăi, mēi porcane, că te căptușese ea Măriora acusi!“ Atunci eu mă dau iute pe o crângă mai spre póle, și odată facu: zup! în nisce cânepă, care se întindea dela ciresu înainte, și era crudă și până la brău de înaltă; și nebuna de mătușă

Măriora după mine; și eu fuga epuresce prin cânepă și ea pe urma mea, până la gardulu din fundulu grădinii, pe care neavendú vreme se-lu saru, o cotigeamă înapoi ér prin cânepă, fugind totu iepuresce; și ea după mine până'n dreptulu ocolului, pe unde-mi era ér greu de săritu; pe de laturu ér gardu, și hărtia de mătușă nu mă slăbea din fugă nici în ruptulu capului; câtu pe ce se puie mâna pe mine! Și eu fuga, și ea fuga, și eu fuga și ea fuga până ce dămă cânepă tótă palancă la pământu; căci se nu spunu minciuni, erau vr'o dece, două-spre-dece prăjini de cânepă frumosă și désă, cum îi peria, de care nu s'au alesu nimica. Și după ce facem noi trebușóra asta, mătușă nu sciu cum se încălcesce prin cânepă, ori se împedecă de ceva și cade jos. Eu atunci iute mă resucescu într'unu picioru, facu vr'o două sărituri mai potrivite, mă azvirlu peste gardu, de par' că nici nu l'am atinsu, și-mi perdú urma, ducendú-mé acasă și fiindu forte cuminte în ziua aceea....

Dér mai în deséră, ecă si așșu Vasile, cu vornicul și pasniculu, străgă pe tata la pörtă, îi spune pricina și-lu chiamă

să fie de față, când s'a ispăși cânepa și ciresule...; căci dreptu vorbindu și moșu Vasile era unu cărpănoșu și unu puiu de șgărie-brândă, ca și mătușa Măriora. Vorba ceea: „au tunat și i-au adunat“. Însé degéba mai clempănescu eu din gură: cine ce are cu munca omului? Stricăciunea se făcuse, și vinovatulu trebuiau să plătescă. Vorba ceea: „Nu plătesce bogatul, ci plătesce vinovatulu!“ Așa și tata, a datu glóbă pentru mine, și pace bună. Și după ce-a venit elu rușinat dela ispașă, mi-a trasu o chel-fănelă ca aceea, dicendú:

— Na! satură-te de cireșe! de-amu să scii că și-ai mâncat lefteria dela mine, spânzuratule! Ore multe stricăciuni am să mai plătescu eu pe urma ta?

Și ecă așa cu cireșe; s'a implinitu vorba mamei, sërmana, iute și degrabă: „că Dumneđu n'ajută celui care umblă cu furțșagú“. Însé ce și-i bună pocăința după mörte? D'apoi rușinea mea unde o pui? Mai pasă de dă ochi cu mătușa Măriora, cu moșu Vasile, cu vëru Ionu, și chiar cu băieții și fetele din sat; mai alesu Dumineca, la biserică, la horă unde-i frumosu de privitu și pe la scaldat, în cierulu Cucului, unde era băte-

liștea făcăilor și a fetelor, doriți unii de alții tótă săptămăna de pe la lucru.

Mă rog, mi-se dusesse buhulu despre pozna ce făcusem, de n'aveai capu să scoți obrađulu în lume de rușine; și mai alesu acum, când se ridicase câte-va fete frumusele în sat la noi și începuse a mă scormoli și pe mine la inimă. Vorba ceea:

— Mēi Ióne, dragi și-su fetele?

— Dragi.

— Dér tu lorú?

— Și ele mie...

Însé ce-i de făcutu?... s'a trece ea și asta! obrazu de scörță, și las'o mörta'n popușoiu, ca multe altele, ce mi-s'au întemplat în viétă, nu așa într'unu anu doi și deodată, ci în mai mulți ani și pe rând ca la möră. Și dór mă și feream eu într'o părere să nu mai dau peste vr'o pacoste, dér par'că naiba mă împingea de le făceam atunci cu chiuta. Și tocmai-mi-te! Indată după ce cu ciresule vine alta la rând.

(Va urma)

Unu memoriu alu Bulgariei.

Este cunoscută afacerea cu agentul bulgaru la Constantinopolu, Dr. Vulkovic, care in modu barbaru a fostu ucis in Constantinopolu câteva săptămâni înainte. Poliția turcescă, făcându cercetare, a pusă mâna pe unu anumitu Șişmanov, trasu în bănuiala, că elu ar fi asasinatorul lui Vulkovic. Ambasadorul rusescu din Constantinopolu, Nelidov, a cerutu dela poliția turcescă să-i predea pe Șişmanov, fiindcă elu ar fi cetățenu rusescu. Pôrta a și făcutu acêsta, ér Șişmanov, predatu fiindu ambasadei rusescei din Constantinopolu, a fostu trimis in Petersburg unde, după o scire mai nouă, se află încuarterat in casele renumitului agentu rusu, Benderev.

Guvernul bulgaru, vedându-se neindreptățitu prin acêstă purtare a Turciei față de Bulgaria, pregătesce unu memoriu cătră Pôrta otomană, alu căru cu-prinsu îl comunică fôia vienesă „Neue fr. Presse“.

Memoriul bulgaru, după acêstă fôia, cuprinde următoarele:

Guvernul bulgaru a încunosciintatu încă de timpuriu pe înalta Pôrta despre asasinatul plănuitu in contra vieții lui Vulkovic, a descoperitu numele conspiratorilor, cari se aflau in Constantinopolu, lucrându pentru scopuri criminale după cum se dovedesce din o scrisore a lui Tufekoico cătră Boni Georgiev. Totu guvernul bulgaru a făcutu descoperirea, că orașul Odessa este punctul de unde se conduc firele conspirațiunei. Prin urmare Pôrtaa fost rugată să supravegheze pe emigranții bulgari și Bulgaria crede, că și-a făcutu datoria față de puterea suzerană, pentru ca să încungiure o crimă in capitala Turciei împotriva unei persoane oficiale devotată atât guvernului bulgaru, cât și Pôrții otomane.

Pe lângă tôte astea Vulkovic a cădutu jertfă pumnalului asasinului.

Intr'aceea mai multe din persoanele bănuite și deja desemnate au fostu arestate ér din mărturisirile lor s'a ajunsu la rezultatul prinderii supusului turcescu Șişmanov, de origine din Malco-Tirnova lângă Adrianopolu. Acêstu Șişmanov dobândi in urmă unu postu la postu rusescă din Galata. S'a doveditu însă, că elu a jucat rolul de căpetenie la asasinatul din vorbă.

Spre mai marea mirare a Bulgariei, la amestecul ambasadorului rusescu, Șişmanov nu numai n'a fostu ascultat, oi a fostu predatu de poliția turcescă ambasadei rusescei din Constantinopolu. Guvernul bulgaru nu voesce să cerceteze, ce motive au condus pe Pôrta la acêstu pasu, ci constată numai, că ea n'a voit să dea in judecată pe unu supusu alu ei, acusat cu o crimă din cele mai mari, fără ca elu să-si fi doveditu nevinovăția.

In faptul acesta regretabilu, guvernul bulgaru vede unu interesu alu Rusiei de-a nu lâsa, ca adevêrul să iese la lumină; totodată guvernul bulgaru vede o grea vătămăre a intereselor bulgare, căci prin subtragerea dela judecată a lui Șişmanov, elementele conspirătore se încuragiază la noue crime de natură a răsturna ordinea esistentă.

Procederea acêsta a Turciei nu se potrivește de locu cu datorințele statului suzeranu, ale căru drepturi totdeuna au fostu recunoscute din partea principatului bulgaru. Stă in contradicere procederea acêsta cu principiile morale, și guvernul bulgaru se vede silitu a îndrepta Pôrții rugarea seriôsă de a repara fapta ei regretabilă, celu puțin prin o cerere de reestrutare a numitului Șişmanov...

Anarchiștii la Parisu.

De-unu timpu încôce, bombele explosive și dinamita faou mari stricăciuni la Parisu. Nici-odată societatea parisiană, dela răboiul din 1870/71 încôce, n'a fostu cuprinsă de-o spaimă atât de mare ca acum, când atentatele așa numitilor anarchiști se întemplantă aprôpe in fiecare zi.

Numai zilele trecute s'a întemplantu o grôznică exploziă la locuința unui procuror, in urma căreia s'au spartu pereții usi, s'au nimicitu mobile și totu ce era in jurul locuinței. Din noroie vieți de om n'au cădutu jertfă, numai 6 persoane au fostu rănite mai multu, séu mai puținu greu.

Ori câtu de dibace și istetă e poliția din Parisu, ea totuși numai fôrte cu greu a pututu și pôte da de urma urzitorilor acêstoru grôznicu atentate. I-a succesu totuși poliției să pună mâna pe căpetenia anarchiștilor, pe blăstematul Ravachol. Elu a fostu prinsu de poliștulu Dresch, care era însoțitu de alți 6 poliști.

Scirea, că Ravachol a fostu prinsu, a născutu o mare bucuriă in întregu Parisul. Când publicul știu, că elu este închis la edificiul poliției, se adună o mulțime de ômeni, cari voiau să dea năvală asupra edificiului și se sfârțice pe Ravachol. Strigări grozave se audiau pretutindenți: ucide-ți pe anarchiștulu; sfârțice-ți-lu in bucăți! Publicul ar fi și făcutu acêsta de cumva poliția n'ar fi apêratu edificiul.

Despre prinderea lui Ravachol se scriu următoarele din Parisu:

La 29 Martie n. pe la amêși se presentă intr'o cărciumă de pe bulevardul Magenta unu domn bine îmbrăcat, care deja o săptămână înainte prăundise totu acolo. Oaspele încep să vorbescă despre explozia din strada Clichy, care se întemplantase numai cu câteva ore mai înainte, așa că puțin din cei ce erau de față sciuseră de ea. Chelnerul

începe să bănuescă ceva, auzind cum vorbesc străinul și uitându-se bine la elu i-se pără că la exterior sêmănă multu cu ceea ce a cititu despre el in diare — deci îi urmări cu atențiune tôte mișcările. La 30 Martie n. Ravachol se duse érăși la acelu birtu, dér de astădată vorbia mai cu rezervă și accentuarea cuvintelor lui era mai mult străină, decât francesă, proprietate care tocmai se pomenia in descrierea persoanei lui in diare. Chelnerul atunci nu mai șovăi, ci in secretu chiamă unu poliștu, care prinse pe Ravachol, tocmai când voia să părăsescă birtul. Prisonierul fu pus in tr'o trăsura închisă și fu dus la edificiul poliției. Aici însă pe neobservate voi să se smulgă din mânil poliștilor și se sbătea așa de grozavu, încâtu abia dege polișai putură să-lu domolescă.

Intr'aceea se adună acolo o mulțime de popor, care când auzi, că e Ravachol anarchiștulu, voi să se arunce asupra lui și să-lu sfârțice; poliștii însă l'au apêrat și l'au dus in interiorul edificiului polițienesc unde Ravachol strigă de trei ori: „Trăescă anarchia! Jos burghezimea!“ Ii succese apoi să smulgă unui poliștu sabia din teca și încep să se apere cu ea la des-perare.

In sfârșitu l'au pus in lanțuri și intr'o trăsura închisă l'au dus la prefectură. Ascultat fiindu, la început elu nu voia să-si spuie numele, dér l'au desbrăcatu, l'au măsuratu, constatându-se, că elu e făcêtorul de rele.

Ravachol purta haine noue și avea in busunarul unu revolveru cu 6 focuri; mai avea apoi unu bêtă scurtu ghintuit și nișce vopselă roșă. La tôte întrebările ce l'au pus răspunsu cu: „Trăescă anarchia! Jos burghezimea.“ In sfârșitu însă recunosc totuși, că elu este adevêratul Ravachol, a tăgăditu însă că a comis atentate cu dinamită.

Atât despre Ravachol. O altă scire telegrafică din Parisu spune, că la 30 Martie n. 40 de anarchiști au fostu dați afară peste granițe. Ei sunt din Germania, Austria, Italia, Elveția și Belgia.

Trei morți într'o fântână.

Ni-se scrie despre o mare nenorocire, ce s'a întemplantu in comuna Arcaia din comitatul Solnocu-Dobêca la 29 Martie n. c.

Unu locitoru sas puse pe doi Țigani să-i clădescă o fântână. Când fântâna fu gata de jumătate, unuia dintre ei îi cădă ciocanul in fântână și se cobori după elu. Ciocanul îl putu ridica ușor din fundul fântânei, căci apa nu era mai mare de-o jumătate de metru, dér abia ridică ciocanul și de-odată se răsturnă, mortu, răzimat de zidul fântânei, fără de-a căde însă in apă.

Alu doilea se cobori după elu, să

vadă, ce s'a întemplantu, dér abia ajunsu in fundul fântânei, muri și acesta.

Stăpânul nu-si putea inchipui acum ce e cauza, de Țigani nu mai esu din fântână. Se cobori deci și elu in fântână și vedându acolo cele întemplate, strigă celor de-afară, că Țigani sunt morți și apoi grăbi a sui scara, ca să iese afară, dér abia făcă câțiva pași și se răsturnă și elu mortu peste ceialalt doi, ce steteau răzimați de zidu. Nici unul dintre ei însă nu se răsturnă in apă.

Casul acesta de sine se înțelege, că a produsu mare senzațiă. A eșitu la fața locului o comisiune și se dice, că s'au făcutu încercări cu o găină, care slobozită fiindu in fântână, s'a asfixiat și ea și a peritu imediatu. S'a slobozitu apoi o lumină aprinsă, care însă s'a stinsu și ea numai decatu. Nu încape deci nici o îndoelă, că pricina a provenit din lipsa de aeru, séu mai bine discus din cauza gazurilor înecăcioșe, ce esu cu deosebire din straturile mai adânc ale pământului și între cari partea cea mai mare o au gazurile carbonice și de amoniacu.

Ômenii noștri trebuie să scie, că din cauza acêstoru gazuri totdeuna e primejdiosu a te cobori in fântâni, mai alesu decât fântânile nu prea sunt folosite. De aceea e bine, ca omul, când vré să se cobore in fântână, să lase mai înteu o lumină aprinsă și decât vede, că lumina s'a stinsu, să nu cuteze a intra, căci gazurile, cari au stinsu lumina voru stinge de sigur și vieța omului, pe care-lu înecă la momentu.

Totu așa de periculosu este a intra și in pivnițe pe timpul când ferbe mustul, căci cu ocazia acêsta mustul devoltă mari cantități de acidu carbonicu, cari pe omu îl înecă și omoră imediatu, in tocmai ca și gazurile din fântâni. De aceea e bine, ca mergendu cineva in pivniță pe timpul când ferbe mustul, să ducă totdeuna cu sine o lumină aprinsă, pe care să o întindă cu mâna înainte și decât vede, că lumina arde, pôte să părăsescă mai departe, dér decât lumina s'ar stinge, să nu cuteze a mai face nici unu pasu, căci vieța îi e periclitată.

Apelū.

Școla este vieța, școla puterea, școla vecinicia noastră.

Reuniunea învățătorilor români gr.-or. din despărțemêntul Miercurei, vine a ruga cu profundu respectu pe toți aceia, cari se interesază de progresul școlei, și astfel de existența Românilor, ca să binevoescă a tiinde mână de ajutoru sus numitei reuniuni, care dorește ferbinte a primi vieța, ca apoi să pôta împărțasi nemurire.

Séu mai la înțelesu: subscrișii in numele amintitei Reuniuni învățătorescei își ținu de sfântă datorință a îndeplini pe

CINE-I NUHĂM.

Unu ovreiu, de multu odată,
Ițic Leib sin Bercu-anume,
Cum vorbia cu multu tovarăș
De politica din lume,
După ce totu țise n'r'una:
Ba și da și da și ba,
Incep să le vorbescă
Elu in urmă cam așa:
* * *
Șiți pe Nuhăm? Bine, Nuhăm....
Nuhăm este-unu bietu samsaru
Cu nevasta mea e frate
Dér încolo-i unu măgaru.
După ce acuma Nuhăm
Este-așa precum am spusu,
Intr'o vară eu cu Nuhăm
Amêndoi la drumu ne-amu dusu.
Și ne-amu dusu, ne-amu dusu noi bine,
Cale lungă — nu-i pricină,
Pân' la Cracau unde șede
Marcu Herșou Țighilină.

Déră știți voi Țighilină
Cine este? Cine i elu?

Nici prin crescutu nu vă trece
Despre ômeni de-așa felu.
Pe-unu copil de n'rebi in Cracau,
Nici prin minte chiar să-ți vină
Cine-i Marcu Țighilină?
Elu răspunde: Țighilină,
Marcu Herșou Țighilină
Este unu om așa vestitu
Cum nici nu s'a pomenitu...
Nici la Londra, la Viena
Și nici chiar la Bucureșci
Incă-unu Marcu Țighilină
Câtu să cauți nu găsesci;
Că dor Marcu Țighilină
Dacă vreți să știți voi, măi,
Este veru de frate-vitrigu
Cu nevasta-mi cea dinteu.
Ce bogatu e Țighilină
Șiți voi? Dênsul de'mprumută
Nu ia altfelu de dobândă,
Numai sută pentru sută.
Om bogatu ce-i dreptu, sêracul,
Sănêtosu de-acum să fie!...
Dér gândesc eu: cum nu crapă,
Să-mi rămână averea mie.

* * *

Când ne ducem noi la Cracau,
Umblă 'neôce, du-te, vină,
Hai la Marcu Țighilină!...
Hai la Marcu Țighilină,
Haide, mergem amêndoi
Să vedem căci nu-lu vedusem
Cum nu l'ați văcutu nici voi.
Imi făceam eu planu in munte
Cum să fiă-anume elu:
Om spătosu, înaltu și sdravêntu,
Nici putea să fiă altfelu.
Când ajungem noi la ușă,
Eu cu Nuhăm amêndoi,
Numai étă, hop, deodată
Dă să între ca și noi
Unul micu cu barba rară,
C'unu castanu uritu, slimosu,
Chiar in drumu de dai de dênsul
N'ai fi vrutu să-lu iai de josu.
— Hai ascultă, dicu atunce,
Când îl văd că-i la intrare,
Ce te bagu așa 'n nainte?
Ce? socoți, te-ășteptă tare?
— Și de ce să nu m'ăștepte?
Dice dênsul cam miratu.
— Cum, de ce? mai dicu eu éră,

Unu bancheru așa bogatu,
Unu bancheru de-acei la care
Și boierii toți se 'nehină
Are trebă chiar cu tine?!...
Tu cunosci pe Țighilină?
— Ce, cunosci pe Țighilină?
Țighilină sunt chiar eu.
— Țighilină tu? Acesta?
Țiu, trăsните-ar Dumneșeu!
— Iaca eu sunt Țighilină,
Țighilină-acelu bogatu,
Dice dênsul, și cum dice,
Chiar așa-i, adevêratu.
— Deocă ești chiar Țighilină
Țighilină-adevêratu,
Eu sunt Ițic Leib sin Bercu;
Iară Nuhăm mi-e cumnatu...
* * *

Am intratu apoi și'n casă
Și la masă ne-au postitu.
Și ce masă, ce tacimuri:
Numai aur și auritu!
Dinainte aveam cu toții
Câte dou farfurii
Și tot astfel câte dou
Erau pân' și la copii.

acostă cale unul din conclusele ei, care tinde la :

Crearea unui fond pentru ajutorarea membrilor reuniunii în cazuri de nenorociri; crearea unei biblioteci pentru îmbogățirea intelectuală a membrilor, și în fine crearea unui Muzeu pentru științele naturale, prin care mai ușor și amăsurată postulatelor pedagogiei moderne să se pōtă împărtăși sucul vieții și astfel alt nemurirei, tinerelor mlădițe, urmașilor noștri.

Deci, dinariul văduvei, opul autorului, produsele asociațiilor, diare pedagogice, și științifice literare, precum și tot ce se pōte privi de obiectul alt unui muzeu de științele naturale, vor fi primite cu bucurie și recunoștință, eternisându-se numele donatorilor în analele Reuniunii.

Ajutorul fiind, promitemu solemn, oă prin muncă continuă ne vom năsi a rēsplăti jertfa binefăcătorilor.

Orî ce ofertă este a se adresa deocamdată presidiului acesteia la Poiana (comitatul Sibiiului).

Poiana, 5 (17) Martie 1892.

Emanuel Beza, Iliu Georgescu,
președinte. secretar.

Telegramele „Gaz. Trans“.

(Serviciul biroului de cor. din Pesta.)

Praga, 2 Aprilie. Comisiunea de împăcare în majoritate s'a pronunțat pentru amânarea pactului fără nici o motivare. Sōrtea pactului este deocamdată sigilată.

Berlin, 2 Aprilie. Diua născerei principelui Bismarck a fost sērbătorită în numărōse orașe. Diarele consacra articoli călduroși pentru meritele sale.

Paris, 2 Aprilie. Ravachol negă, cā ar fi urzitorul esplosiunii din rue Clichy.

Literatură.

In editura „Librăriei Școlilor“ C. Sfetea, Bucuresci a apărut :

Alte Anecdote populare vol. II de Th. D. Speranță. De vëndare la tōte librăriile.

In foiletonul de ađi reproducem una din anecdotele acestea ale d-nului Speranță, care de altmintrelea prin scrierile sale pline de spirit a devenit forte cunoscută și înaintea publicului nostru de dincoace de Carpați.

Instrucțiune practică despre purtarea socotilor și administrarea averilor bisericesci pentru preoții, învățătorii, epitropii parochiali și pentru elevii institutelor teologice și pedagogice, compusă de Traianu Barzu, asesor referinte consistorială (în Carausebeșu). Prețul 1 fl. — Sub acestu titlu a apărut în Tipografia diecesană din Caran-

sebeșu o lucrare de mare folos practic nu numai pentru preoții, învățătorii și în general pentru administratorii averilor nōstre bisericesci, ci și pentru orî ce cărturară de ai noștri dela sate, care își va putē însuși din cartea acēsta a d-lui Traianu Barzu cunoscințele elementare neapērat necesare pentru purtarea socotelilor. Cartea conține 77 pag. formată mare 4°, are mai multe formulare și e împărțită în două părți: Partea I despre purtarea socotelilor bisericesci; partea a doua despre administrarea și controla averilor bisericesci.

Veselia.*)

(Fine.)

Și nu numai între preoți, dēr mai mult încă între omenii de lume se află de aceia, cari știu sē prețuiescă puterea conservatōre a veseliei. Nicî chiar evlaviosul poetu Miltonu nu o pierdū, cānd devenise orb și trăia în miseria: „înaintea sa nōptea și îndērētul sēu primejdia“.

Romanțierul Fielding avu a se lupta în tōtă viața sa cu date rii, cu bōle și cu alte greutăți, și totuși dīse Lady Montague despre el, cā mulțămītă veseliei salināscute a trāitū mai multe dīle fericite pōte decātū orî-care altul.

Dr. Johnson cu tōte suferințele sale era forte curajos și vesel. Așa era bun și vesel la inimă, marele scriitoru englesu Scott. Elu obișnuia a dīce: „Dați-mi unū omū, care știe sē ridă cum se cade“; și elu însuși știe sē ridă așa din tōtă inima, ca nicî unū altul. Elu avea cāte o vorbă prietinosă despre fiecare și-o rosti într'unū mod, care căștiga pe toți.

Și Sidney Smith se pricepea de minune a privi tōte lucrurile din partea lor cea mai bună. Ca preotū sēu învățătoru era totdeuna amicabil, sirguitor și cu răbdare, dovedindū pretutindenî amicitatea unui păstoru sufletesc și onorabilitatea unui omū brav. În orele sale libere elu scriea pentru libertate, dreptate, creștere ș. a.; și scrierile sale pline de minte și de spirit vesel totuși nu arată, cā elu ar umbla după favōrea poporului. În adēnci bētrānețe scrise elu încă fiind bolnav: Am podagră, respirația grea și șapte alte nevoi; mē aflu de altmintrelea destul de bine.

Aceeași veseliu o posedă Edmund Burke. La unū prānzū dīse

*) După Smiles-Rudow. A se vedē în Nr. 43, 49, 55 ai „Gaz. Trans.“ din 1892.

Johnson: „Vinul roșu e pentru copii, porterul pentru bărbați și romul pentru vitezi“. „Atunci mie dați-mi roșon! (unū soiu de vin roșu) rēspunse renumitul bărbat de statu englesu Burke, „eu voiu sē fiu bucuros copil, mai ales în ce privesc lipsa de griji“ — Și într'adevēr, suntū bărbat bătrān, cari suntū tineri, și bărbat tineri, cari suntū bētrāni. Unū bētrānū încă voinicū, dīse despre cāțiva tineri îmbētrāniți de cu vreme, cā peste cāțiva ani nu vorū mai fi decātū copii bētrāni; ér Gōthe dīcea despre asemenī omenī: „De ar putē numai sē facă odată o poesiă!“; ceea ce dīce cu alte cuvinte proverbul: „cā acela nu este în adevērū înțeleptū, care nu pōte fi odată și nebun“, cum credea încă și Horatiu.

Despre Gōthe se scrie, cā cu tōtă diligența sa era omū vesel. Totu așa a fost și contimporanul sēu Euler, unul din cei mai mari matematici. Acesta orbi în anii din urmă ai vieții sale; dēr lucra vesel mai departe, căutāndū a înlocui lipsa vederii cu ajutorul memoriei sale, care prin exercițiu deveni forte cuprindētoare și de admiratū. Plăcerea lui cea mai mare era, de ași instrui nepoții în orele sale libere.

Vestitul maresalū Blucher, după ce căduse de pe calu la Li-gny fū sfătuit de medicii sēi, ca sē lase sē-lu ungă cu-o alifă înainte de ce va porni la Waterloo. Bētrānul maresalū le rēspunse însă: „Lui Dumnezeu îi va fi totū una, decā voiu ajunge la elu unsū, orî neunsū“.

Adevērata veseliu trebuie sē iēsă din același isvor, ca totū ce e mare și bun în omū: din inimă. Temeliile și stēlpii ei suntū iubirea, paciența și speranța. Iubirea deșteptă iubire și bunătate deșteptă și unesce idei noble în noi și în alții, caută pretutindenî ce e mai bun și recunoșce binele. Ea se bucură de rouă, de rațele sōrelui, de erbă și de florī și te face vesel cum e fluturul. Iubirea nu costă nimic și este neprețuită, cāci ea ne fericesce pe noi înșine și fericesce pe alții. Chiar și suferința ei nu e fără de plăcere și chiar și lacrimile ei suntū dulci.

Benthum dīce, cu dreptū cuvēntū, cā simțimū cu atātū mai mare plăcere, cu cātū mai multă plăcere facemū altora, cāci amicitatea produce amicitate. Cuvintele amicabile nu ne costă mai mult de cātū cele neamice-

bile, ér cele amicabile producū fapte de iubire în noi și în alții...

Poetul Rogeru istorisea despre o fetiță, care era iubită de toți, cā fiindu întrebată de ce o iubesc fā-care așa de mult, ea rēspunse: „Credū cā de aceea, pentru cā-i iubescū așa de mult pe toți“. Și în faptă suntemū cu atāt mai fericiți, cu cātū iubimū mai mult și suntemū iubiți. Și orî-ce amū dobēndi în lumea asta puțin ne va ferici, decā nu vomū avē inimă pentru alții, celū mai bun mijloc de-a căștiga pe alții pentru noi, cum dīce proverbul francesu. Ear proverbul englesu dīce: cu miere prindī mai multe albine, ca cu oțētū. Nu în daruri consistă amicitatea, ci în marinimiă și delicatēțā. . .

Omū egoistū și dosnicū nu-i mai bun, ca unū pierde-vēr. Buffon dīcea, cā nu pōte avē părere mare despre unū omū tinerū, care nu se pōte însufleți pentru ceva, dovedindū astfel, cā crede în ceva bun, înalt și nobil.

Egoismul, scepticismul și pofta de defăimare, suntū totdeuna nisce miserabili soți pe cărarea vieții, mai ales în junețā. Omū, care se cugetă, simte și lucră numai pentru sine însuși nu are nimic mai mult și devine propriul sēu idol. Acestu idol este atunci mai periculos, cānd se crede așa de înalt încāt altū nimica nu mai valorēză înaintea lui.

Egoistii, ca și cei ce sē ndoesc de tōte și înjură și defaimă ce le vine în cale, nu potū fi în adevēr veseli. Acestora li-se pare cā tōtă lumea și-a eșitū din țitni, decā nu ne merge ceva pe placū.

Putemū sē privimū unū lucru din partea lui luminosă, sēu din partea lui umbrōsă. Putemū face binele și încunjura rēul. Și astfel lumea va fi pentru noi cum vomū fi noi și cum ne vomū face-o.

Lumea este a celui vesel; cāci numai acela o posedă în adevēr, care se bucură de ea.

Și acēsta e totdeuna cu puțință, deși cāte-odată numai cu mare greutate. Mare miseria cauzēză în societate aceia, cari nu suntū capabili ași stāpāni dispozițiunile. Tōtă plăcerea vieții și-o amărăscū aceștia și amărăscū și pe a altora.

Richard Shurp scrie în astă privință: Deși micile necasuri și neplăceri pricinuescū cāte-odată mari dureri, ca și o împunșatură de insectă, totuși mijlocul de că-

Și-amū mâncatū rasolū și pesce
Și sarmale și compotū:
Nu mănācā nicî chiar vodă
Cum mănācāmū noi, socotū.
Dar mănācāndū noi toți la mēsă,
Scii cum stai, mai riđi, mai spui,
Nuhām sterge-o linguriță
Și-o ascunde 'n cisma lui.
Cānd zărescū și-mi dīcū în gândū:
Mē gāndescū și-mi dīcū în gândū:
Ce măgarū, ce hoțū e Nuhām!...
Stă cu noi, cu toți de rindū
La unū omū așa bogatū
Și s'apucā de furatū!
Și gāndescū eu ér în gāndu-mi:
Cum se pōte, cum se pōte
L'ale mele rude Nuhām
Sē le facā-aceste tōte?!
Sē ia lingura de aurū
Și s'o bage 'n cisma lui
Și sē vedū eu singurū asta
Și sē tacū? Sē iertū eu? Cui?
Cum? Lui Nuhām ca sē fure
Toamai pe cumnatul meu?
Decā-i vorba pe nulate
Pentru ce sē n'o iau eu?

Cam așa gāndindū, de-odată
Ētā vedū cā cei de casă
Se ridică toți cu gāndulū
Ca sē plece dela masă.
Cum? gāndescū eu, ei se scōlă
Vra sē dīcā în așa felū
Nuhām plēcā fār' de grijā
Și cu lingura la elū?
Cum? Și Nuhām sē mănānce
Elū cu lingurī boeresci?
Lasă, Nuhām! Mai degrabă
Poți sē crepi orî sē plesnesci,
Nu scapi tu de mine, lasă,
Dīcū în gāndū. Apoi mai tare
Dīcū: Her Marcu, de se pōte,
Și de nu-i cu supērare,
Dumnēta scii multe lucruri;
Insē voiā dā-mi și mie
Sē v'arātū o boscăria.
Bravo! Bine, dīcū cu toții.
Haide-aratā! Haide-aratā;
Iar eu grabnicū de pe masă
Iau o lingurā din datā
Și dīcū: ētā-o linguriță
Bună: de aurū, cum vedeți
Și cum scii cā suntū, cā dōr

Ca stāpāni chiar voi le-aveți.
Iată-acēstā linguriță
Eu o vīrū în cisma mea
Și-o indesū, și-o bagū în cismă
Pān' ce nu s'o mai vedea
(Și făceam
Precum dīceam).
— Ați vedutū? — Da, dīcū eu toții.
— Ați vedutū! atunci bine.
Lingura-i aci la mine.
Dēr de-aci de unde-i ea
Ascultați și veți vedea:
Hocus
Pocus
„Vrei nu vrei
„Un! Doi! Trei!
— Ei, acum ați auditū?
— Da, dīcū dēnși, negreșitū.
— Bine. — Atunci priviți colea
Lingura din cisma mea,
Cānd eu trei am numērātū,
Dintr'o datā-a și sburatū
Și ca gāndulū totū pe susū
Chiar la Nuhām dreptū s'a dāsū,
Și pe datā cum vē spui
A intratū în cisma lui.

Acum mergeți și căutați
Și v'o scōteți și-o luați.
* * *
La o vorbă de-așa felū
Nuhām singurū singurelū,
Nicî cātāndū măcarū la noi,
Lingura li-o dā 'n napoi.
Tōtā lumea, toți au risū,
Nuhām nicî unū cirou n'a dīstū;
Iară eu m'am închinatū
Și pe datā-am și plecatū
Și m'am dusū, ca dusulū, bine
Și cu lingura la mine.
Ce credea elū, Nuhām, ore,
C'asa prostū sē fiu chiar eu,
Ca sē tacū sē lasū sē-lu fure
Toamai pe cumnatul meu?!...
Cine-i Nuhām? Iaca Nuhām!
Nuhām este-unū bietū samsarū;
Cu nevasta mea e frate,
Dēr încolo-i unū măgarū.

Th. D. Speranță.

petență pentru a ne păstra mulțumirea este, de a nu lăsa să ne stăpânescă asemenea lucruri bagatele, de altă parte însă să cultivăm cu îngrijire toate bucuriile mici de-orece cele mari sunt anevoe de durată lungă!

Eată bunul sfat ce l'a dat Pethes unui om tiner, care i se părea, că și inchipuesce viața prea grea:

„Mergi înainte cu încredere și cu speranță. Acesta și-o spune un bătrân, care a suferit destul amarul vieții. Omul trebuie să țină drept capul său, și pentru ca să potă acesta e de lipsă să privească vesel la culorile de tot felul ale lumii. De vei numi această ușurință, ai dreptate; căci florile și culorile nu sunt decât lumină amăgitoare, der o asemenea ușurință este dată naturei noastre omenesci, ca să nu pieră spiritul și corpul înainte de vreme. Omul pe pământ are trebuință de a se juca cu pământul și cu ceea ce crește și se sfârșește pe el. Devotamentul către Dumnezeu și conștiința că viața pământescă nu este decât un drum pentru un scop mai înalt, nu exclude jocul viu cu pământul și cu ceea ce trăește pe el și acest joc trebuie să fie jucat cu veselie, căci la dintr-o lipsă se pune puterea pentru fapte.“

Și dacă veselie și paciența ne părăsesc odată, le întăresc speranța, pe care o numim pâinea săracilor, pe care Thales o numește singura avere a celor fără de avere. Alexandru cel mare, când s'a suit pe tron, a cinstit amicilor săi cea mai mare parte a posesiunilor sale, și când îl întrebă Perdicas, ce și reține pentru sine însuși? — el răspunde: cea mai mare proprietate dintre toate e, speranța!

Orî cât de mari ar fi bucuriile, ce le gustăm și le-am gustat sunt nimic pe lângă acelea, cari le sperăm; căci speranța e mama tuturor faptelor mari; ea ne însufleșește pentru orice încordare. Putem să o numim rота ce mână lumea morală și-o pune în mișcare; ea ne zimbesc de departe dela ținta tuturor luptelor noastre.

Byron dice: „Fără de speranță, unde ar fi viitorul? — In iad — Nu trebuie să ne spună nimeni unde este prezentul, căci acesta o știe fiă-care însuși; și încât pentru trecut, ce predomines memoria? Speranțe deșerte, desamăgiri. Așadar în toate afacerile omenesci rămâne speranța, speranța, speranța.“

S. Pavel o exprimă acesta și mai frumos și mai profund:

„Amărăciunea aduce răbdare, răbdarea aduce experiență, experiența aduce speranță, speranța însă nu te lasă, a te face de ocară.“

HIGIENA.

Câteva cuvinte despre primele îngrijiri în casu de rănire.

Când cineva se rănește în urma vre-unei tăieturi, bătăi, ori alte întâmplări nenorocose, omenii noștri dela sate alergă numai decât la diferite mijloce pentru a opri curgerea sângelui. E și bine în adevăr a îngriji se nu curgă sângele, der mijlocele întrebunțate spre acest scop de țerani noștri adese-ori mai mult strică, decât folosesc. O rană mică și ușoră, nefiind îngrijită bine dela început, poate pricinui multe rele

De aceea e de mare lipsă să scim, ce avem să facem în primele momente când ne rănim, de ce mijloce să ne folosim și de cari trebuie să ne ferim.

Cenușa pentru pildă nu e bună, pentru-că ea întărește rana și face să obrintescă; pe lângă aceea ea nici nu are putere să oprescă curgerea sângelui, ori și de-o opresce pentru un moment, mai târziu éráși începe să curgă. Sarea cu atât mai vârtos nu e bună, căci și ea întărește prea mult rana și pe lângă aceea ustură rău. Făina apoi e chiar periculoasă. Ea opresce, ce-i drept, curgerea sângelui, der se lipsește de rană ca o cocă și conține multe lighione mici (microbi), cari cu ochii liberi nici nu se pot vedea și cari silesc, ca rana să facă puroie. Iasca și cărpa arsă ar fi mai bune, der une-ori nu lasă rana ca să se vindece, căci se aședă între buzele ei și le opresce ca să se lipească.

Mai periculoasă este însă rădătura de cură, care nu numai nu are nici măcar puterea, ce o au mijlocele până aci duse, der poate ușor invenina sângele. Pânza de paianjănă pusă pe rană, a pricinuit chiar și morțe. Bine că ea ajută a împedea curgerea sângelui, der pe pânza de paianjănă pot fi sémênți de diferite bóle lipiciose, cari sunt în stare să aducă morțe.

In locul tuturor acestor mijloce întrebunțate de poporul nostru, „Apărătorul Sănătății“ recomandă un alt mijloc, care nici nu costă cheltuélă și e și cel mai bun și cel mai sigur nu numai pentru a opri curgerea sângelui, ci și pentru a ușura vindecarea ranei. Etă mijlocul recomandat de „Apărătorul Sănătății“:

Cel dintăiu lucru de făcut, și încă repede e, ca să apăsăm pe rană cu o basma sau cărpă curată. Pe urmă punem să fiarbă în clocote apă, într'o olă smălțuită, curată. In aceeași olă mai punem să fiarbă 20—30 cărpulețe de mărime îndoită cât a ranei, rupte dintr'o pânză curată, spălată mai înainte, cum și o fâșă, făcută din aceeași pânză, mai lungă ori mai scurtă, mai lată sau mai îngustă, după grosimea părții pe care se găsește rana. Potrivim ca să fiă atât de lungă, încât să înfășore de 4—5 ori partea rănită.

Orî cât de curată ar fi o pânză, tot trebuie să o fierbem mai înainte de a-o pune pe rană, căci lighionele, ce se află în ea, se viră pe unde nici prin gând nu-ți trece; der ferbându-le, nu mai avem temă de ele, căci mor.

Cât timp fierbe apa, e bine să tundem, ori să radem perul, care se găsește prin préjma ranei și chiar să spălăm cu săpun pielea.

A datu apa în clocote, tragemu oia dela foc și lăsam să se mai răcescă apa, der nu mai mult decât răbdă pielea mânei. Apa trebuie să fiă puțin ferbincioră. După ce s'a răcit, scotem un mototol de cărpulețe din olă și le storcem pe rană; muiăm și scotem de mai multe-ori; ori dacă rana e la mână sau la picior, băgam aceste membre și le ținem în apă până se opresce sângele. Apa caldă opresce sângele și nu face dureri ca cea rece; din potrivă, amărește durerea.

S'a oprit sângele, storcem bine cărpele și le punem pe rană,

una peste alta, bine întinse, până se face un morman bunicel, peste cari trecem fașa, strângându ceva mai tare, der nu ca să sugrumăm cu totul membrul. Stringem cât se poate răbda și decă simțim mai pe urmă durere, mai slabim legătura. Vedem, că nu trece sânge prin fașa, că nu simțim dureri, putem lăsa să stea legătura mai multe zile. E bine însă să dăm odată ochi cu doctorul.

Mai totdeauna când sângele curge a lene, se opresce făcându cum dusei. Der câte-odată sângele țîșnesce cu putere din rană, ceea ce arată, că s'a rupt o vână mare. In popor se știe, că atunci când cineva s'a rănit la mână sau la picior*) și sângele țîșnesce din rană, se sugrumă cu o legătură, mâna ori piciorul d'asupra ranei. Făcându așa, scăpăm pe bolnav de morțe; căci el poate muri repede, din cauza unei prea mari scurgeri de sânge.

Nu trebuie însă să perdem timp după asta. Dăm fuga la doctor.

Legătura opresce sângele, der ținută mai mult, aduce gangrenă. De aceea, când vedem, că membrul s'a învinețit, o desfacem.

După asta, ne ducem la doctor, seuilă chiamăm, ér el nu face de câtă complecteză tratamentul. Spălându rana cu apă caldă și punându pe rană după aceea cărpe, mai înainte fierte, nu numai oprim sângele de a curge, der o facem să se vindece repede și fără a mai da materie.

De aci vedem, că tratamentul unei rani nu stă de cât în curățenia, care în limba învețitorilor se chiamă *asepsie*. Vă pare curios și simplu, nu e așa? *asepsia*?

Der când vă voi spune, că numai cu apă și cu cărpe ast-fel fierte, ori cu vată încălțită într'un cupitor, ceva mai delicat de cât ale noastre, se vindecă o sumedenia de răni, se nu vă cruciți de loc. Este bine să știe, că o rană trebuie curățată de murdăria și ținută curată.

In chipul în care amarătat, că trebuie să dăm primele îngrijiri unei rani, se spală microbii sau micile lighione de pe rană și o apărăm pe urmă ca să nu mai vie alții.

Microbi nu stau numai la oraș; au început să se care și pe la țera, de când nu-le mai încap locul în oraș și de când omenii dela țera vin cam desu pela oraș. Ii iau cu densii, pe țole, pe căciulă, sub căciulă și în câte și mai câte chipuri.

ECONOMIA.

Luțerna.

Luțerna (*medicago sativa*), plantă totu din familia papilona-ceelor, se cultivă de asemenea pentru nutreț.

Luțerna iubesc mai mult pământurile humose și lutose, cari adecă au pătura arătoare câtă mai grosă, fiindcă rădăcinile ei străbat până la doi metri prin pământ. In pământurile vâroșe și năsipose încă se face, der nu așa bine, ca în cele dintăiu.

Luțerna încă este un fel de trifoiu; se deosebesce însă de acesta numai prin florile ei al-

*) Prin mână și picior, înțelegu aici membrul superior și inferior, considerate, întâiu dela unu, ér celalaltu dela soldu în jesu.

bastre și prin cotor, cari sunt mai groșe, ca ale trifoiului.

Locul destinat culturai de luțerna se gunoesc și se ară cât se poate de afund încă de toamna, primăvera prin Aprilie se ară de a doua ora și apoi se sémênă.

Luțerna se poate sémênă seu singură, seu amestecată cu altă sémênță, de exemplu: cu ovésu seu orzu. Decă se sémênă singură, atunci se iau dela 20—25 chilogramme de sémênță, carea se sémênă întocmai ca și cea de trifoiu. Cea mai bună sémênță de luțerna este cea francesă. Decă se sémênă sémênța amestecată, cum trebuie să se și sémene în pământurile mai aspre, atunci se sémênă și grapă mai întâiu ovésul seu orzul și numai după aceea se sémênă și tăvălugesce sémênța de luțerna.

In anul dintăiu luțerna se cossesc când dá spicul ovésului și până toamna se mai poate cosi odată; creșterea ei începe numai in anul alu doilea și cei urmatori, in cari se poate cosi de câte 4—5 ori pe an. De aci se poate vedea, ce plantă bună de nutreț este luțerna și totuși mai sunt multe comune, cari abia o cunosc după nume.

In pământurile bune luțerna ține dela 10—12 ani; ea nu se răresce și nu pere ca trifoiul roșu, trebuie însă cosită mai pe de-asupra și nu chiar de pe pământ, căci atunci se uscă și per multe fire din ea.

In totă primăvera luțerniștea trebuie grăpată, ca să se rupă scórța de pământ formată peste iernă și să se mai stêrpescă buruenile. Luțerniștea nu e bine decă se pasce cu vitele, cu deosebire in anul dintăiu, căci in casul acela se prea răresce. De aci se poate vedea, că ea numai in câmpurile comasate se poate cultiva mai cu succes.

Luțerna poate răbda seceta mai mult ca trifoiul; de aceea in pământurile mai aspre și bântuite de secetă, ea e mai bună ca trifoiul, care după cum se știe, iubesc mai mult pământurile umede.

Ca nutreț verde, luțerna se dá vitelor numai după ce s'a lăsat o zi să se veștejescă; ea se cossesc îndată ce i-se arată flórea. Fiindcă cotorele ei sunt mai groșe, ca ale trifoiului, așa ea se folosesc mai mult ca nutreț verde; se poate lăsa și usca, ca și trifoiul, pe capre. Unu hectaru cultivat cu luțerna dá dela 10—12 caré nutreț uscat, seu la 80 de măji metrice.

Decă voim să scotem sémênță din luțerna, atunci a doua cositură se lasă până ce se cósce bine sémênța, care apoi se imblătesce, se vântură și alege. Unu hectaru de luțerna poate să dea dela 3—4 măji metrice de sémênță.

Dușmanul cel mai mare alu luțernei este tortoțelul (cuscuta europaea), care își implântă rădăcinile în ea și îi suge totu mustul până ce se uscă și pere. Pentru a scăpa luțerna de tortoțel, nu este altu mijloc, decât a ara luțerniștea atăcată pe timp de secetă și a-o lăsa așa timp de trei patru luni, apoi in primăvera următoare a-o sémênă din nou cu luțerna.

După ce luțerna a început a se rări, locul se ară și sémênă cu o sémênătură de toamnă seu primăveră; ea curată și ingrașă pământul, de aceea ar trebui făcute încercări cu cultura ei peste

totu loculu, fia si numai prin gra- dinile inchise, pe unde adeva nu pota ajunge sa pasca vitele.

Ioanu Georgescu.

POVEŢE.

Pentru tipografi, cari suntu cu ochii obositi, recomandã unu doctoru italianu, urmãtoarea preparatiune: Intr'o litra de apa se se punã o lingura de rachiubunã si catu iai cu trei degete sare de bucãtãria.

In contra insomniei. Unu mijlocu bunpentru aceia, cari nu pota dormi, este urmãtorulu: Muiati in apa rece o jumãtate dintr'unu stergaru si pune-ti-o pe partea din dãratu a gãtulu, punendu totdeodatã repede pe partea din faãa bucata uscatã, ca se impedece aburirea prea repede.

In contra guturaiului (tronei). Fã o baiã de picioare caldã, bea o jumãtate de litru de limonadã ferbinte, spalã nasulu cu apa sãratã ferbinte si stai in casã caldã.

MULTE ŞI DE TOATE.

Unu Jidanu pãcãlitu.

Din Sãlagiu se serie, cã in comuna Porciu din acele partu s'a intemplatã jilele acestea unu rãmãşagã forte ciudatã. In casa unui Jidanu bogatu din Porciu intrarã intr'o sãra doi „domni” streini, cari intrãndu in vorba cu Jidanulu asupra unorã afaceri de negoşu, li arãtarã intre altele penduluulu orologiuulu seu de pe pãrete si-lu intrebãrã, decã ar fi elu in stare se dea din capu timpu de o orã la drãpta si la stãnga, dupã cum umblã penduluulu orologiuulu, dicẽndu mereu din gurã: „tic-tac”, „tic-tac”, dẽr acẽsta se nu o intrerupã de i s'ar dice ori ce si nici dela locu se nu se misce. Decã Jidanulu va fi in stare se facã lucrulu acesta, streinii ii promisãrã cã-i voru da 50 fl., la casu contrãrã insã, Jidanulu avea se le dea lorã 50 fl.

Jidanulu primi rãmãşagulu. Elu soose o hãrtiã de 50 fl. si o puse pe masã, apoi incepu se dea din capu la drãpta si la stãnga dicẽndu mereu: „tic-tac”, „tic-tac”. Streinii vorbeau la olaltã si se faceau, cã nici nu-lu bagã in sãmã.

Dupã ce trecu aşa o jumãtate de orã, numai etã cã unulu dintre streini eşi afarã si cu o faã spãriatã chiamã înãnturu pe nevasta Jidanulu, spunẽndu-i se vinã repede, cãci bãrbatul ei s'a smintitu la capu si cã ori ce-lu intrãbã, elu nu rãspunde nimicu, ci dice numai mereu: „tic-tac”, „tic-tac”. Jidanca veni spãriatã in casã si incepu se intrebe pe Jidanu, ce-i este, ce i s'a intemplatã, dẽr Jidanulu „tic-tac”, „tic-tac” si alta nimicu. Luã agrãrã si streinii si-i dicẽrã, se se scole si se ia puşina apã, cã dorã i-se va face mai bine, dẽr Jidanulu afarã de regulatulu „tic-tac” „tic-tac”, nu rãspunde nimicu.

Odatã numai etã cã cei doi streini deschidu uşa si raita p'aci neolo. Atuncu se ridicã si Jidanulu dela loculu seu si dã se fugã dupã streini, Jidanca insã sãri repede la uşã si o incuieã, ca nu oumva „nebanulu” se scape la largu. Multu i-a trebuitu Jidanca pãnã a inceputu se intelãgã cum stã treba, dẽr acum era prea tãrziu, cãci cei doi streini

dispãruserã prin intunereculu noptii si duserã cu ei si cei 50 fl. ai Jidanulu. Se dice, cã Jidanca încă si acum are bãnueli, cã bãrbatul ei catu deocatã trebuie cã a fostu smintitu.

Regina regineloru la preşedintele republicei franceze.

In Parisu e obiceiulu, ca in fie-care anu spãlãtoresele de acolo, când incepe postulu Pasciloru, se arãngieze o mare sãrbãtoare. Cu ocaziunea acẽsta tãte suburbiile Parisulu 'si alegu cãte o reginã dintre fetele cele mai frumõse si virtuõse, ẽr reginele aceste apoi isu alegu ele pe regina regineloru, care trebuie se fiã cea mai frumõsã si virtuõsã dintre tãte. Aşa in anulã acesta s'a alesu de reginã o spãlãtoresã, anume domnişora Henrieta Delabarre, care calcã rufele in stabilimentulu de spãlãtoriã din strada „Cele trei tunuri”. Ea este o fatã sveltã, cu faça cam palidã, dẽr de o frumõşete rarã, in vãrstã de 16 ani. Are ochi albastrii, cu o espresiune blãndã, ba chiar tristã.

Festivitãtea acẽsta se termina prin aceea, cã regina regineloru face visitã preşedintelui republicei franceze. Primirea acẽsta a avutã de astãdatã unu caracteru imposantã. Garda palatulu Elysee, unde seãde preşedintele Carnot, a pãşitu sub arme, tobele si trãmbiţele rãsunãrã, când preşedintele pãşi pãnã josu in curte, unde o luã de mãnã pe regina regineloru si o conduse in susu pe trepte, pe laturile cãrorã se afla unu cordonu de soldãti. Carnot dupã aceea prezentã Maiestãtei Sale Reginei de o ñi, unu frumõsu buchetu de flori. Suita reginei regineloru, era compusã totu din regine. Nenumãrate trãsuru formau conductulu, in fruntea cãruia se afla regina regineloru, frumõsa Henrieta, care seãdea intr'o trãsurã cu 6 cai albi. Ea era imbrãcatã intr'o rochiã de mãtase albã si avea o coronã pe cap. In jurulu trãsurii ei cãlãrea o escortã de 20 musicãni, dupã aceea veneau mai multe cete de cãlãreşi, apoi 12 tobaşi pedestrii, 12 vãnãtoru cãlãri, apoi urma o mulţime enormã de õmeni, care striga si ridea si se bucura cã vede, deşi numai pe o ñi, o reginã in capitala republicei franceze. Pe pietele principale, conductulu se oprea, ẽr din ferestrele caselorã oãdea oplõiã de bombõne si confeturu.

Domnişora Henrieta, insã nu e ingãmfatã din cauza onõrei ce i-s'a facutu. Când s'a intorsu la trãsura ei, fũ incunjuratã de o cõtã de raportõri de ñiare, cari li puneau felu de felu de intrebãri. Ea rãspunde, cã nu s'a temutu de preşedintele Carnot; numai la inceputu s'a inrositu puşinu la faã. Totdeodatã, dice ea, cã mãnã va incepe din nou se calce rufe.

SCRIRI COMERCIALE.

B. Pesta, 26 Martie. Mişcarea in produse neinsemnatã, şin manufacturi cu mãruntulu, din cauza timpulu frumõsu, mai viuã.

Cereale. Variaţiunea preţurilor pe pietele dinafarã n'a fostu egalã. In New-York, fãina a incheiatu cu 5, grãul cu 2 1/2 cente mai josu, ca înainte cu 8 ñile. In Anglia, tãrgurile domõle, preţulu a perdutu 2 şilinge. Nici in Francia nu s'au pututu menşine preţurile. In Germania preţurile au fostu forte schimbãciõse. La inceputu tendenţã mõlã, mai tãrziu insã cumpãrãile de grãu si sãcarã pentru armatã provocãrã o urcare rapidã, cãtrã sfãrşitu ẽr au datu in slãbiciune, cu tãte astea, grãul a incheiatu ou 2, sãcara cu 7 mãrci mai susu ca înainte cu optã ñile.

Coloniale. Sãrbãtorile, ce se apropiã, insuflẽtescu incãtva piẽta. Zaharul notẽzã: rafinatũ 37—36.50 fl., cubu 37.50, 37 fl. Cafẽua: Ceylon 194—184 fl. Portorico 188—182 fl.

Victuale. Oue se cumpãrã multe pentru esportu. Notẽzã: 51—52 la 1 fl., lãdiþa de 1440 bucãti 27.50, 28.50 fl. Galite: Intrare puşinã. Preţuri bune.

Notẽzã: gãsece grase 7.50 fl., gãini 1.30—1.60 fl., curcani 5.40—6.50 fl. Tãte cu pãrechea. Cartofii galbini 2.50, 2.60 fl., roşi 2.40, 2.50 fl. suta de chilogr. — Tãrgulu de viþei: vii 36—40 cr., prima 42 cr. chilogr. afarã de darea de consumu, — tãiaþi 54—58 cr., primã 60 cr. chilogr., inclusive darea de consumu si cu scãðmẽntu de 7—8 chilogr. la bucãtã. — Mieii costã 3.50—6 fl. pãrechea.

Pãstãiose. Fasolea mare, albã, 6.50—7 fl.; linteã mai slãbuþã 9 fl., alẽsã, mare, pãnã la 20 fl.; mazãre 11—14 fl.; hirişcã 6—6.30 fl.; sãmẽntã de cãnepã, pãstãi micu 11.50—12 fl.; sãmẽntã de macu 5.75—6 fl. — tãte per suta de chilogr.

Mierea 37—38 fl. Cera din mãnã a douã 143—144 fl. Nucẽ de Bosnia 15.50, de Ungaria 18 fl.

De mai multu anu a fostu opritu transportulu de oi din monarchia nõstrã pentru Germania din causã, cã prin Austria se strecurãu ca contrabandã oi rusesci. In timpulu din urmã a succesu ministrulu ung. de agriculturã a impiedeca transportulu oiloru rusesci in Austria. In urmarea acẽsta guvernulu germanu s'a declaratũ gata a permite intrãrea de oi vii din monarchia nõstrã in Germania.

Calendarul săptămânii. Table with columns for dates (Martie 1892), days of the week, and names of saints (Richard, Ambrosiu, Emilia, Celest, Cain, Aman, Maria Cl.).

Bursa de mãrfuri din Budapesta dela Mart. 30n. 1892.

Table of commodity prices in Budapest. Columns: Sãminte (Grãu Bãnãţenescũ, Grãu dela Tisa, etc.), Qualitatea per Hect., Preţulu per 100 chilogr. (dela, pãnã).

Table of old and new grain prices. Columns: Sãminte vechi ori nou, soiulu, Qualitatea per Hect., Preţulu per 100 chilgr. (dela, pãnã).

Table of exchange rates for various products. Columns: Produse div., Soiulu, Cursulu (dela, pãnã).

Bursa din Bucureşti din 30 Martie n.

Table of stock market data in Bucharest. Columns: Valori, % (Rentã romãnã perpetuã 1876, etc.), Cumpã.

Tãrgulu de rimãtoru din Steinbruch. La 28 Martie n. starea rimãtorilorã a fostu de 151,681 capete, la 29 Martie au intrãtu 3183 capete si au eşiitu 591 rãmãndu la 30 Martie unu numãru de 154,253 capete. — Se notẽzã: marfa ungarescã veche, grea dela 46—pãnã la 46 1/2 cr. marfa ungarescã tinerã grea dela 47 1/2 cr. pãnã la 48—cr., de mijlocu dela 47 cr. pãnã la 48—cr. — uşorã dela 47—cr. pãnã la 48—cr. — Marfa tãrãnescã grea dela 46—pãnã la 46 1/2 cr. — de mijlocu dela 46—cr. pãnã la 47—cr. uşorã dela 47—cr. pãnã la 48—cr. — Marfa de Romãnia Bãkony de grea dela—cr. pãnã la — cr. transito mijlociã grea dela — cr. pãnã la — cr. insã transito uşorã dela — cr. pãnã la — cr. transito dte tepõsã grea dela — cr. pãnã la — cr. transito mijlociã dela — cr. pãnã la — cr. Marfa sãrbescã grea dela 46 1/2—47 1/2 cr. transito, mijlociã grea dela 46—47 cr. transito uşorã dela 46—46 1/2 cr. Porcu ingrãşãtu de unu anu dela — cr. pãnã la — cr., ingrãşãtu cu ecuruzu dela — cr. pãnã la — cr., ingrãşãtu cu pãindã dela — cr. pãnã la — cr. Cãntãriþi la garã cu 4 1/2.

Cursulu losurilor private din 30 Martie n.

Table of private exchange rates. Columns: Cump., vinda (Basilica, Creditu, Clary 40 fl. m. c., etc.).

Cursulu la bursa din Viena

Table of exchange rates in Vienna. Columns: din 1 Aprilu a. c. 1892 (Benta de aurũ 4%, Benta de hãrtiã 5%, etc.).

Cursulu pietel Braşovã

Table of exchange rates in Braşov. Columns: din 2 Aprilie st. n. 1892 (Bancnote romãnescu Cump., Argintu romãnescu, etc.).

Proprietãrũ: Dr. Aurel Mureşianu. Redactoru responsabilũ: Gregoriu Maloru.

Schwarze, weisse und farbige Seiden-Damaste
 von fl. 1.40 bis 17.75 p. Meter (ca 38 Qual. u. 600 versch. Farben) — versendet
 roben- und stückweise porto und zollfrei die **Seiden-Fabrik G.
 Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant) **Zürich**. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr.
 Porto.

Răspuns și rectificare

Tuturoră domnilor, cari în urma anunțului publicat în „Gazeta Transilvaniei“ N-rii 35, 37 și 39 se adresează la subscrisul: In Băsesci, comitatul Sălagiu, stațiunea călei ferate „Zsibo“, cu mare giură locuită de Români, amă clădi ună edificiu cu scopul de a-lu esarenda unui neguțătoru de naționalitate română, pen-
 tru ca dănsul să înființeze o neguțătorie, care neguțătoru afirmându-se de omă harnic, va fi părtinit și susținut de subscrisul, de inteligență și de poporul român din giură.

George Popu de Băsesci,
 proprietar de moșii.

810,3—3.

Mostre atrăgătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caiete cu mostre pentru
 croitorii nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru onoratul cleru, stofe prescrise pentru uniforme func-
 ționarilor c. r. asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree-uri, postavuri pen-
 tru biliarde și mese de joc, loden obicnuit și impermeabil pentru rocuri de vânătoare,
 stofe de spălat, pleduri de voiaj de la fl. 4—14 etc.
 Cine voiesce a cumpăra postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată, ér nu sdrențe
 eftine, pe cari le vinde fiă-care negustorașu în Hof, și nu sunt vrednice nici câtă cost-
 tulu croitorului, se se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn.

Depozit permanent de postavuri peste 1/2 milioane florini.
 Cea mai mare expedițiune de comande de pe continent.

Spre atențiune! P. T. Publicu este avertisat asupra firmelor, cari
 recomandă „resturi“ „cupone“ în mărimi de 3.10 metri
 și așa numitele „comașuri“ (o anumită cantitate) pentru costume de salonu. Deja în
 indicarea acestei lungimi egale zace pe față șarlatania, deoarece astfel de rămășițe etc.
 sunt tăiate din bucăți nemode-ne, stricate și ce nu se pot vinde. Astfel de sdrențe,
 pe cari numitele firme le cumpără din mâna a doua sau a treia, nu sunt vrednice
 nici măcar a treia parte din prețulu de cumpărare. Trimiterea numai prin rambursă. Co-
 rrespondență în limba germană, maghiară, boemă, polonă, italiană și franceză. 807,24—3.

Cășăria Eggenberg

infintată în anul 1891 în castelul („Alt-Eggenberg“).
 Posta Eggenberg lângă Graz, Stațiunea călei ferate Graz
 recomandă

P. T. d-loru birtași și băcani

pentru vândarea cu măruntul în pachete postale de câte 5 kile, Brutto
 pentru Netto:

Brânză de Eggenberg (Bierkäse) foarte fină, picantă și delicată,	
1 lădiță à 12 tablite	fl. 1.20
Dto 5 lădițe à 12 tablite	„ 3.50
5 kilo brânză de burdufu grasă (Primsenkäse) speciali-	
tatea cea mai fină de Carpați	„ 3.90
5 „ „ de Elveția (Schweizerkäse) foarte fină Halb-	
emmenthaler	„ 3.80
5 „ „ escelentă de Știria, foarte aspră pentru bere	„ 2.60
5 „ „ pentru lucrători à ia Primsen	„ 2.20
5 „ „ Groyer, foarte fină	„ 3.20
5 „ untu pentru masă foarte fină	„ 7.50
5 „ Quargel de Olmütz specialitate	„ 2.60

Pentru vândarea eu gros, cu trimiterea prin calea ferată, mare-
 iuțelă (Eilgut) dela 10 kile, Quargel dela 6 șocuri în sus. Impache-
 tarea cu prețulu costului propriu, netto-cassa seu cu rambursă. Gara Graz.

100 kile brânză de burdufu foarte grasă (Primsenkäse)	fl. 66
100 „ „ de Elveția (Schweizerkäse) foarte fină Halbemmenthal	„ 75
100 „ „ escelentă de Știria, produsu naționalu	„ 40
100 „ „ pentru lucrători à la Primsen	„ 40
100 „ „ Groyer foarte fină	„ 64
100 șocuri Quargel de Olmütz, cea mai fină calitate	„ 66
100 lădițe Bierkäse picantă și foarte fină, expediția dela 10 lădițe în sus	„ 50

Celū mai mare depozitū cu tôte celelalte soiuri de brânzeturi cu prețurile de fl. 806,2—2

Postavuri (Stofe) adevărate de Brünn

pentru primăvera și vera 1892.

- 1 metru pentru fl. 1. 55 din lână bună.
- 1 metru pentru fl. 1. 94 din lână mai bunicică.
- 1 metru pentru fl. 2. 50 din lână fină.
- 1 metru pentru fl. 3. 39 din lână cea mai fină.

Pentru ună rândū de haine bărbătesci (Rocū, pantalonu și giletă) se recere 3.10
 metri. Se trimite însē în ori-ce mărime se va cere.

Unū couponu pentru unū rândū de haine negre fl. 7.75 până fl. 10.50 precum și
 materii (stofe pentru pardesiuri, loden pentru turiști peruvienne și dosking negri, stofe
 pentru funcționari Kamn-garnuri fine etc. expedză cu prețurile fabricii, depozitulū alū
 fabricii de postavuri, bine cunoscutū ca solidū și realū

Siegel-Imhof în Brünn.

Mostre gratis și franco. Expedarea întocmai după mostre și garantată.

Spre atențiune! Publicului se atrage atențiunea asupra acelei împrejurări, că
 stofă aduse directū costă mai eftinū, decâtū acele procurate pe basa costisitorulo ū
 cărți cu mostre fotografate. La acele prețurile suntū indoitu mai mari. Este de a se
 feri de șarlatani, cari recomandă resturi de stofe, și trimitū apoi adevărate sdrențe,
 cari nu valoréză nici plăta croitorului. 778,20—18.

FUNDATĂ ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FUNDATĂ ÎN 1888.

A. MUREȘIANU

BRAȘOVU, PIAȚA MARE No. 30.

Acestū stabilimentū este provăduțū cu cele mai nouē mijloce tehnice și asortatū cu totū
 felulū de caractere de litere din cele mai moderne, este pusū în pozițiune de a putea esecuta
 ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
 LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

IMPRIMATE ARTISTICE
 ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
 PENTRU TÔTE SPECILE DE SERVICIURI.

TARIFE COMERCIALE,

INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

COMPTURI, ADRESE, CIRCULARE, SCRISORI, CUVERTE,
 PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE ANUNCIURI.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE VISITĂ
 DIFERITE FORMATE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
 DUFĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescū în biuroulū tipografiei, Brașovū piața mare Nr. 30,
 etagiulū I, cătră stradă. Comandele din afară rugămū a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.